

Toimintaohje:

Lue tarina. Keskustelkaa ryhmässä, millaista monialaista tukea lapsen nykytilanne vaatii? Kirjatkaa tukitoimiin toimijat ja heidän vastuunsa.

Lähtötilanne

Neljävuotias lapsi otettiin huostaan kiireellisesti kaksivuotiaan pikkuveljensä kanssa. Äiti ilmoitti sosiaalitoimelle, ettei kykene huolehtimaan lapsistaan päihdeongelmansa vuoksi. Sisarusten varhaisvuosiin kuului mm. yksinoloa tyhjässä talossa ja kaoottisia juhlia tuntemattomien ihmisten kanssa. Huostaan ottotilanteessa lapset aliravittuja ja likaisia. Lapset sairaalaan tehohoitoon. Äiti ja isä erosivat.

Sijaisperhe

Perhehoitopaikka isän sukulaisperheeseen. Lapsen huoltajuus sosiaalitoimella. Lapsi traumatisoitunut. Ahmi ruokaa, kynsi ihoaan rikki ja kasteli öisin. Puhui kovalla äänellä, huusi ja sai aggressiivisia tunteenpurkauksia. Repi vaatteitaan, verhoja ja rikkoi tavaroita. Ei osannut leikkiä, eikä ilmaista tunteitaan. Nukkumaanmeno kauhun hetki.

Sijaisperheessä vanhempien lisäksi kolme lasta. Vanhemmat huostaan otettu lapsuudessaan ja kasvaneet useissa sijaisperheissä ja lastensuojeluyksiköissä. Heidän alakouluikäisillä lapsillaan paljon pulmia koulunkäynnissä ja käytöksessä.

Perhehoitajat eivät ehtineet saada koulutusta sijaisvanhemmuuteen. Biologisia vanhempiaan sisarukset pääsivät tapaamaan kerran kuukaudessa valvotusti. Sijaisvanhemmat ilmaisivat pian väsymyksensä ja osaamattomuutensa sosiaalitoimelle, joka hankki perhehoitajille tukiperheen. Lapsi veljensä kanssa tukiperheessä keskimäärin kerran kuukaudessa.

Päiväkoti ja eskarivuosi

Lapsi aloitti päiväkodin viisivuotiaana tukiperheen ja sijaisperheen suosituksesta. Päiväkodissa pääsi kohtalaisesti alkuun. Lepohetkeen lasta ei saatu, tilanteissa yhteenottoja, raivokohtauksia, rikkomisia ym. Vähitellen rytmi löytyi, ja uniaikaan lasta pidettiin sylissä silittellen, mutta hiljaisuutta vaatien.

Eskarivuonna kirjattiin pedagogisen arvion jälkeen tehostetun tuen oppimissuunnitelma. Opittavaa kaverisuhteissa äänenkäytön, keskittymiskyvyyttömyyden ja kovakouraisuuden vuoksi. Oppi helposti kirjaimet ja kielelliset valmiudet kehittyivät vauhdilla. Numerot ja pienet laskut kiinnostivat. Toiminnanohjaus edelleen vaikeaa.

Lapsen asioissa koordinoinnin puutetta: vastaavat sosiaalityöntekijät vaihtuivat usein. Kuusivuotiaana lapsella kuudes sosiaalityöntekijä. Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja konsultoi ja ohjasi lapsen kanssa työskentelevää henkilöstöä. Erityistä huomiota kiinnitettiin tunne-taitoihin, keskittymisen ja toiminnanohjauksen vahvistamiseen.

Eskarivuoden jälkeen kesällä käytös huononi. Biologisen äidin luona vierailtuaan lapsi allapäin, aggressiivinen ja uhmakas. Äiti kertonut odottavansa toista lasta uuden avopuolisonsa kanssa. Kotiin tullessaan lapsi juoksi keittiöön, etsi sakset ja uhkasi tappaa itsensä.

Nykytilanne

Lapsi aloittanut koulun. Oppinut kesällä lukemaan ja opilliset asiat sujuvat hyvin. Lasta avustaa luokassa koulunkäynnin ohjaaja n. kuusi tuntia viikossa. Tunne- ja sosiaaliset taidot puutteelliset. Lapsella ollut psykiatrinen hoitosuhde lastenpsykiatrian osastolle, mutta jo kaksi vuotta sitten kaavailtua psykoterapiaa ei ole aloitettu. Verkostopalavereita pidetään n. kaksi kertaa vuodessa. Paikalla biologiset- ja sijaisvanhemmat, tukiperhe, psykologi, sosiaalityöntekijä, psykiatri sekä tukiperhetoiminnasta vastaava sosionomi.